

Stalino KELIU

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS
KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

★
1956 metų
rugsėjo mėn.
19
trečiadienis
Nr. 75 (1049)
★

Kaina 15 kap.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo

Į S A K A S

DĖL TARPTAUTINIŲ STALININIŲ PREMIJŲ NAUJO PAVADINIMO TARPTAUTINĖMIS
LENININĖMIS PREMIJOMIS „UŽ TAIKOS SUSTIPRINIMĄ TAUTŲ TARPE“

1. Atsižvelgiant į Tarptautinių Stalininių premijų komiteto pageidavimą, naujai pavadinti tarptautines Stalinines premijas tarptautinėmis Lenininėmis premijomis „Už taikos sustiprinimą tautų tarpe“.
2. Nustatyti, kad asmenys, apdovanojami Tarptautine Leninine premija, gauna:
  - a) Tarptautinės Lenininės premijos laureato diplomą;
  - b) ant krūtinės nešiojamą aukso medalį su V. I. Lenino atvaizdu;
  - c) 100 tūkstančių rublių pinigine premiją.

TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas K. VOROŠILOVAS
TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius A. GORKINAS

Maskva, Kremlius,
1956 m. rugsėjo 6 d.

AUGA SUBAČIAUS STOTIES GYVENVIETĖ

Pokario metais Subačiaus stoties gyvenvietėje išaugo dvi naujos gatvės: Salomėjos Neries ir Vilniaus. Vilniaus gatvėje pastatyta 14 individualių gyvenamųjų namų,

išsikūrė 6 sodybos ir dar du kiemai kuriasi Salomėjos Neries gatvėje. 6 darbininkai ir tarnautojai taip pat pasistatė trobas Panevėžio gatvėje. Šiuo metu prasidėjo naujos-

Komunarų gatvės statyba. Joje pirmas gyvenamąjį namą pradėjo statyti Ilčiūnų pradinės mokyklos mokytojas Adolfas Vanagas.

L. Šamšonaitė

Jau septinti metalai su pagarpa ir meile skodniečiai mini savo laiškininko Kazimiero Striūros vardą. Ir, žinoma, ne veltui. Jis vienas, aptarnaudamas 114 kolūkiečių kiemų, suspėja ne tik keturis kartus per savaitę pristatyti kiekvienam artelės nariui į namus spaudą bei korespondenciją, bet suranda laiko su kiekvienu pakalbėti įvairiais spaudos klausimais, užprenumeruoti vieną ar kitą laikraštį, patenkinti jo poreikius pašto prekėmis. „Skodinio“ kolūki reguliariai pasiekia 262 egzemplioriai įvairių laikraščių ir žurnalų. Aišku, tai nemažas laiškininko nuopelnas.

Su atsidavimu dirba laiškininko darbu „Stalino keliu“ kolūkyje Paulė Štulinienė. Laiškininkės Janinos Stančikaitės darbu patenkinti „Laisvės“ kolūkio žemdirbiai.

Tačiau ne visuose rajono kolūkiuose taip atsiliepiama apie kaimo laiškininkus.

Štai, laiškininkas Juozas Prokurotas aptarnauja 101 „Aušros“ žemės ūkio artelės nario kiemą, į kuriuos pristato tik 94 egz. įvairių laikraščių. Nejaugi aušriečiai nemėgsta skaityti laikraščių? Ne! Jie mielai skaitytu, jeigu Prokurotas domėtusi prenumeratorių poreikiais, platinu spaudą, pristatytų ją laiku.

Tiesa, „Artojo“ kolūkyje nesunku išgirsti kupiną nepasitenkinimo kolūkiečio balsą: „Kam gi aš pre-

numeruosiu laikraštį, jeigu aš jo negaunu, arba gatau 3-4 dienom vėliau, apdraskytą, sutrintą“. Žodžiai pagrįsti, ir nuo jų reikėtų raudonuoti prieš kolūkietį laiškininką A. Laužikaitę. Nepatenkinti ir žalgiriečiai laiškininko Spaičio apsileidimu. O tokių apsileidusių, tinginių, nemylinčių savo darbo laiškininkų, kaip Laužikaitė ir Spaičys, rajono kolūkiuose yra ir daugiau.

Spaudos platinimas, o ypač jos pristatymas turi rūpėti ir kolūkių vadovams. Bet ar jiems tai rūpi? Pasakyti „taip“ negalima. „Pirmosios vagos“, Mičiurino vardo, „Neries“ ir kt. kolūkiuose tėra tik po vieną laiškininką. Argi vienas žmogus gali tinkamai aptarnauti daugiau kaip šimtą kiemų? Aišku, kad ne. Kolūkių valdybos turėtų išskirti jiems padėjėjus, pasirūpinti, kad nekiltų nė vieno kiemo kolūkyje, kurio kasdien negalėtų aplankyti laiškininkas. Gi „Adomynės“ ir M. Melnikaitės vardo kolūkiuose dar iki šiol nėra išskirta nė vieno laiškininko. Kieno gi čia, jei ne kolūkio vadovų kaltė?!

Laiškininko vaidmuo kolūkinio kaimo gyvenime didžiulis. Kaimo laiškininku turi nuolat domėtis kolūkių valdybos, partinės ir komjaunimo organizacijos.

Draugai laiškininkai! Nepamirškite, kad dabar, artėjant naujiems metams—svarbus ir atsakingas laikotarpis spaudos platinimo darbe!

TAIP DIRBA PANEVĖŽIEČIAI

ŽENGIANT IŠ ATSILIKIMO

Kolūkyje „Kelias į gyvenimą“ praėjusiais metais 100 ha ariamos žemės buvo pagaminta po 3,8 cnt kiaušienos. Šių metų gamybiniame plane čia numatyta kiekvienam 100 ha ariamos žemės pagaminti po 6,5 cnt kiaušienos. Pirmasis žingsnis, siekiant įgyvendinti užsibrėžtus rodiklius, buvo naujos mechanizuotos kiaušidės pastatymas kolūkyje. Iš pat pavasario kiaušidės pradėtos šerti žaliaisiais pašarais. Pašarui naudojama liucerna ir dobilai. Dabar kiaušidės laikomos aptvaruose, kur, būdamos gryname ore, jos gražiai auga. Kiekviena kiaušidė per parą čia priauga vidutiniškai apie 400 gr gyvojo svorio. Pirmo pusmečio mėsos paruošų planą kolūkis įvykdė 102,3 proc. Šiais metais iš vienos kiaušidės vidutiniškai kolūkyje numatyta išauginti po 12 paršelių. Kiaulininkė Br. Kuodienė iš 25 prižiūrimų paršiavedžių jau gavo po 9 paršelius. N u o t r a u k o j e: nauja mechanizuota kolūkio kiaušidė; (ovale) kiauulininkė Kuodienė.

Pirmauja Naujamiesčio MTS

Lenktyniaujančių rajonų MTS tarpe į pirmiausias iškilo Naujamiesčio MTS. Čia metinis darbų planas iki rugsėjo 1 d. jau įvykdytas 76,7 proc. Šiais metais iki rugsėjo 1 d. MTS mechanizatoriai suarė 29.490 ha, skaičiuojant minkštu arimu, tuo tarpu praėjusiais metais

per tokį pat laikotarpį suarė tik 20.988 ha. Puikių darbų rezultatų pasiekė Kaminsko vadovaujama traktorinė brigada, metinių darbų planą rugsėjo 1 d. įvykdžiusi 94,7 proc., VI. Jučo brigada—93,8 proc., St. Žilio brigada—93,3 proc. Eilę mechanizatorių jau viršijo savo metines

užduotis. Pavyzdžiui, traktorininkas K. Liubinas, dirbdamas traktoriaus DT-54, jau suarė 1.235 ha, tuo metinį planą įvykdydamas 121,1 proc. Traktorininkas J. Keliuopis traktoriaus S-80 dirba prie naujų žemės plotų įsisavinimo. Jis metinį darbų planą jau įvykdė 110,7 proc.

31,8 porc. metinį darbų planą viršijo traktorininkas J. Stokė. Gerų rezultatų kūlimo darbuose pasiekė kulių mašinistai Br. Ramoška, J. Einikas, kombainininkas F. Tvardauskas. Naujamiesčio MTS mechanizatoriai tvirtai pasiryžę Didžiojo Spalio garbei duotą žodį ištesėti.

IŠ „PANEVĖŽIO TIESOS“ PUSLAPIŲ

Po 26 centnerius iš hektaro

Gausų žieminių kultūrų derlių šiemet išaugino „Pašuojo“ kolūkio žemdirbiai. Baigus žiemkenčių kūlimą, paaiškėjo, kad B. Kuodžio vadovaujamoje II laukininkystės brigadoje 7 ha plote iš kiekvieno ha išauginta po 26 cnt kviečių. Po 20 cnt kviečių iš ha prikulta I

laukininkystės brigadoje, kuriai vadovauja brigadininkas J. Česonis. Kolūkio valdybos nutarimu išduodama už kiekvieną darbdienį avansu po 2 kg grūdų. Daug grūdų gavo tie kolūkio nariai, kurie aktyviai dalyvauja kolūkinėje gamy-

boje ir turi išdirbę daugiausia darbdienų. Tokių kolūkiečių skaičius šiemet žymiai išaugo. Antai, kolūkiečio M. Kasiulio šeima gavo 2064 kg, J. Karecko šeima—1926 kg, B. Palikevičienės šeima—1654 kg naujojo derliaus grūdų.

P. Pahtulis

Kūlimo aikštelėse

„Kelio į gyvenimą“ kolūkyje užbaigtas žiemkenčių kūlimas. Nuo 308 ha ploto prikulta 240 tonų grūdų.

Kūlimo darbai eina prie pabaigos „Tarybinio artojo“ kolūkyje. Čia be prastovėjų dirba Naujamiesčio MTS kombainas ir kulių mašinos.

Gera dirba Naujamiesčio MTS kulių mašinos „Istros“ kolūkyje. Jis per dieną prikulia 11 tonų grūdų.

Trys kombainai ir kulių mašinos kasdien dūžia „Auš-

ros“ kolūkyje. Sparčiai pila grūdus į kolūkinius aruodus „Pašuojo“ kolūkio žemdirbiai.

Naujamiesčio MTS zonos kolūkiuose jau iškulta 93 proc. žiemkenčių.

Spartūs kūlimo darbų tempai kolūkiuose, padedant Naujamiesčio MTS mechanizatoriams, užtikrina sava laiką žiemkenčių sėjai.

Dabartiniu metu naujojo derliaus grūdai statomi valstybei.

V. Čočynas

Rajono liaudies ūkis per 1956 metų I pusmetį

Kovoje už TSKP XX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimą Kupiškio rajono žmonės, organizacijos ir įstaigos nuveikė nemažą darbą. Pagrindinė pramonės organizacija rajone yra pramkombinatas, kurio produkcija šių metų pirmajame pusmetyje, palyginti su 1955 metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 6,2 proc.

Rajono teritorijoje, ypatingai prie Lėvens upės, randasi dideli kiekiai kalkių. Šią svarbią statybinę medžiagą apdirbo rajono pramkombinatas ir gamybinė kooperacijos artelė „Spindulys“, bet pastaroji dėl aukštos gamybos savikainos ir nerentabilaus veikimo šiuo metu likviduota. Visa kalkių gamyba perėjo rajono pramkombinatui, kuris ją išvystė, pakėlė darbo našumą, sumažino savikainą. Per pirmąjį pusmetį pramkombinatas kalkių gamybą, palyginti su praėjusių metų tuo pat laikotarpiu, padidėjo 39,1 proc. Palyginus su praėjusių metų pirmąjį pusmečiu, 189,5 proc. padidėjo durpių gamybą, žymiai atpiginant kuro savikainą kalkių gamybai, kas atsiliepia ir į gamybos savikainos sumažinimą.

Nors pramkombinatas ir žymiai padidino nekurių asortimentą, kaip rogių gamybą—4 kartus, metalo gaminių remonto—2,5 karto, gontų—skiedrų—4,7 karto, tačiau pagal atskirus asortimentus planas neįvykdytas. Per šiuo metų pirmąjį pusmetį pramkombinatas bendrosios produkcijos planą įvykdė 92,1 proc. Per pusmetį vieno darbininko išdirbis sudarė 100,8 proc. planinio ir uždėbė—101,8 proc. Darbo našumas pusmečio pabaigai pakilo 0,7 proc.

Pramkombinatas šiais metais įsisavino drenažo vamzdžių gamybą. Paleistas į darbą naujas, inžinieriaus Urmano sukonstruotas, cementinių vamzdžių gamybos agregatas.

Pramkombinatas, įvykdydamas gamybinį planą 92,1 proc., mokes fondo planą įvykdė 93,1 proc., tuo būdu pereinodamas mokes fondą 0,9 proc. Tai rodo trūkumus gamybos organizacijoje, nes mokes fondo pereinimas susidarė dėl atlyginimo užskaitymo už nebaigtą gamybą.

Žymiai geriau negu 1955 metais pasirodė žemės ūkio darbams rajono kolūkiai, Kupiškio ir Skapiškio MTS. Šiais metais apsėta kolūkinė dirvų 2582,5 ha daugiau negu pernai. Vasarinių grūdinių kultūrų plotai sudaro 23,4 proc. visų pasėlių ploto. Palyginti su 1955 metais padidėjo pasėlių plotai: techninių kultūrų—107,3 proc., bulvių—103,4 proc., mišinio—167 proc., vikių mišinio—9 kartus, daržovių—2,25 karto. Pavasario sėjos darbai rajono kolūkiuose atlikti žymiai aukštesniu agrotechniniu lygiu.

Visuomeninių gyvulių skaičius kolūkiuose 1956 metais liepos 1 dieną, palyginti su tuo pat praėjusių metų laikotarpiu, padidėjo: stambiųjų raguočių—1,5 proc., karvių—135 galvų, avių—180 galvų, o kiaulių sumažėjo 214 galvų. Žymiai padidėjo gyvulininkystės produktų gamyba. 1956 metų liepos 1 dieną buvo gauta pieno 20,5 proc. daugiau negu pernai. Iš vienos karvės primelžta pieno 23,3 proc. daugiau.

Rajono prekybinės organizacijos veikė nepatenkinamai. Jos per 1956 metų pirmąjį

pusmetį liko skolingos gyventojams prekių sumoje 1604 tūkstančiais rublių, tame skaičiuje viešojo maitinimo organizacijos sumoje 136 tūkstančius rublių. Viena iš pagrindinių prekybinių organizacijų rajone—vartotojų kooperacijos sąjunga nesuteikė kolūkiams ir gyventojams prekių sumoje 1043 tūkstančius rublių, o jai priklausančios visuomeninio maitinimo įstaigos—252 tūkstančius rublių. Rajkoopsąjungos vadovybė operavo daugiausia tik fondinėmis prekėmis ir abejingai žiūrėjo į nefondinių prekių užpirkimą. Labai silpnai vystosi komiso prekyba maisto produktais, kuri yra atitrūkus nuo kolūkių ir kolūkiečių, neatlieka jiems tarpininko vaidmens, parduodant susidariusius maisto produktų išteklius.

Nemažas darbas atliktas vietinių kelių ūkyje. Per šiuo metų pirmąjį pusmetį atlikti kelių ir tiltų taisymo darbai, kurių dalyvavusių darbo talka gyventojų sąmatinė vertė sudarė 163,7 tūkstančius rublių ir iš biudžeto išleista 2,6 tūkstančio rublių. Vietinių kelių taisymo talkos darbuose panaudota: respublikinės reikšmės keliuose 1900 žmogaus dienų ir 1400 arklių dienų, o vietinės reikšmės keliuose—5256 žmogaus dienų ir 2613 arklių dienų.

Rajone padidėjo radijo transliacijos taškų skaičius. Per pirmąjį pusmetį jų skaičius padaugėjo 132 taškais, tame tarpe kaimo vietovėse 93 taškais.

Spartus žingsnis žengtas ir sveikatos apsaugos srityje. Praplėsta iki 15 lovų Subačiaus ligoninė ir atidaryta Šimonių ligoninė su 10 lovų. Iš viso rajone ligoninės turi 100 stacionarių lovų. Pradėjo veikti felčerų—akušerių punktai Palėvenėje, Adomynėje, Palėvenėlėje, Virbališkiuose, Skapiškio MTS. Ruošiamas atidarymui toks punktas Gyvakaruose.

Šiais metais rajone esančias vidurines mokyklas baigė ir gavo brandos atestatus 108 žmonės, tame skaičiuje darbo vidurinėje jaunimo mokykloje—13 žmonių. 1956 metų pradžioje rajone veikė 3 vidurinės mokyklos su internatais prie jų, kuriuose buvo po 30 mokinių kiekviename, be to, darbo jaunimo vidurinė mokykla su 132 mokiniams, vaikų darželis, pionierių namai.

Platus kultūros švietimo įstaigų tinklas. Kiekviename rajono kolūkyje yra kultūrinės įstaigos. Šių metų pirmame pusmetyje buvo 18 bibliotekų, 33 klubai-skaityklos, 2 kaimo klubai, 2 kultūros namai ir muziejus. Kinoteatrų stacionarų—3, iš jų 2 kaimo vietovėse ir 4 kilnojantieji kina, kurie reguliariai, pagal grafiką, aplanko kiekvieną kolūkį.

Visiškai nepatenkinamai vyksta kapitalinė statyba. Per šiuo metų pirmąjį pusmetį dar neatiduota eksploatacijai Kupiškėje, prie Tarybų aikštės, komunalinis aštuonių butų gyvenamasis namas ir vartotojų kooperacijos sąjungos rajoninė parduotuvė.

Šių metų pirmojo pusmečio rajono liaudies ūkio vystymosi analizė rodo, kad daug dar yra nenuveikta tarybinės liaudies materialiniam ir kultūriniam lygiui kelti. Vadovaujantis partijos XX suvažiavimo nutarimais, būtina tuos trūkumus pašalinti.

P. Švaplėnas

Linarūtės baruose

Šiais metais „Pirmūno“ kolūkio žemdirbiai išaugino gerą linų derlių. P. Vėtos vadovaujamoje III laukininkystės brigadoje prasidėjo linarūtė. Kadangi linai

rūtė. Kadangi linai aukšti, nuo dažnų lietu sugulę, juos tenka rauti tik rankomis. Linarūtėje dalyvauja visos kolūkio moterys, ne tik įvykdy-

damos, bet ir viršydamos dienes išdirbio normas. Jau nurauta daugiau kaip 20 ha linų.

Sparčiai vyksta linarūtė ir kitose la-

kininkystės brigadose. Kolūkyje talkininkauja Subačiaus vidurinės mokyklos moksleiviai.

P. Nokus

„Vienybės“ kolūkio I laukininkystės brigados moterys jau nurovė linus. Baigiam linarūtė ir kitose kolūkio laukininkystės brigadose. Spartų darbą užtikrina garantuotas darbadienio vertės nustatymas li-

nų rovojoms: po 5 rb pinigais ir po 2 kg grūdų už kiekvieną linarūtėje išdirbtą darbadienį. Šiuo metu merkiam linų stiebeliai, ruošiamos kūlimui galvutės.

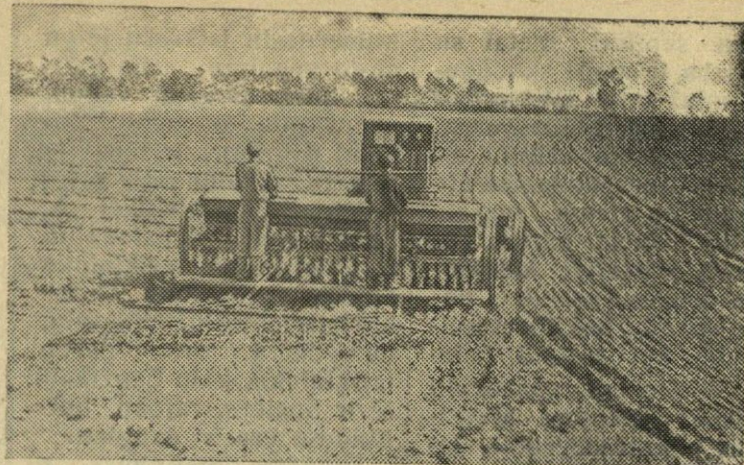
V. Šnekutytė

Visame 23 ha linų pasėlių plote skodinėčiai išaugino gerą derlių. Linų stiebeliai stiekė iki 1,2 m. Šiuo metu visose laukininkystės brigadose linarūtė baigta. Pirmieji linus nurovė IV laukininkystės briga-

dos žemdirbiai. Kolūketės Tučienė ir Simaškienė nurovė 40 arų linų.

Linų šiaudeliai ruošiami atidavimui į Panemunėlio linų fabriką.

V. Tubelytė

Sėkmingai vyksta žiemkenčių sėja Eišiškių rajono „Lenino Priesakų“ kolūkyje. Čia jau apsėta 400 hektarų. Gerai žiame kolūkyje dirba Eišiškių MTS pirmoji traktorinė brigada, vadovaujama Stanislovo Kotvickio. Šios brigados traktorininkas Kazimieras Žukovskis, dirbdamas traktoriumi „DT-54“, apsėjo 232 hektarus. Nuotraukoje: „Lenino Priesakų“ kolūkyje sėja traktorininkas K. Žukovskis.

M. Rebio nuotr.

(ELTA).

JAUNIMO FESTIVALIS ŠIMONYSE

Ruošiantis rajoniniam jaunimo festivaliui, Šimonyse įvyko aplinkinių kolūkių zoninis festivalis. Vykio sportinės varžybos, pasirodė meninės saviveiklos kolektyvai.

Šimonių vidurinės mokyklos mokinys A. Makutėnas iškovojo daug pirmųjų vietų: 100 m prabėgo per 12,9 sek., o 800 m bėgime parodė 1:25,3 min. laiką, trišuolyje pasiekė 9,93 m rezultatą. M. Melnikaitės vardo kolūkio narys J. Vaidilas tapo nugalėtoju 200 m ir 400 m užbėgime. Šuolyje į tolį pirmą vietą užėmė Šimonių vidurinės mokyklos mokinys Bernatonis (4,64 m). Šimonių klubo-skaityklos vedėjas V. Pajarskas įveikė 144 cm aukštį. M. Melnikaitės vardo kolūkio narys V. Adomėlis rutulį nusūmė 8,95 m, numetė diską 123,52 m. To paties kolūkio sportininkas V. Petrulis numetė granatą 47,78 m.

Dalyvaudami eilėje rungių, „Bugailiškių“ kolūkio sportininkai parodė žemesnius rezultatus, nes nebuvo tinkamai pasiruošę. Gi „Adomynės“, „Mūsų Rytų“ kolūkių sportininkai tedalyvavo tik mėtymų rungtyse.

M. Melnikaitės vardo kolūkio krepšinio komanda susitiko su Šimonių vidurinės mokyklos krepšininiais. Geriau žaidė kolūkiečiai. Jie ir laimėjo susitikimą rezultatu 29:19 (15:8). Stalo teniso varžybos tarp „Bugailiškių“ ir M. Melnikaitės vardo kolūkių sportininkų pasibaigė lygiomis (1:1).

Sportinių varžybų pabaiga kaip tik sutapo su LDAALR organizacijos suorganizuoto motociklininkų kroso finišu. Gausi žiūrovų minia ir vidurinės mokyklos atstovai, kurie buvo pakviesti, kad padėtų prarasti krosą, liko nepatenkinti jo organizatoriais. Niekas iš LDAALR Kupiškio organizacijos ne-nuvyko į Šimonis finišuojančių sportininkų sutikti, nebuvo fiksuojamas laikas. Mokyklos direktorius drg. Karūza pareiškė:

— Mes pasiruošę šiltai sutikti pirmojo moto kroso

dalyvius. Kadangi atvažiuoti į finišą vos 4 sportininkai, tai nugalėtojus K. Šaučiūną, A. Vanagą, Jonušį apdovanojo gėlėmis net po kelis bukietus. Buvom pasiruošę sutikti žymiai daugiau dalyvių. Likom nepatenkinti blogais organizatoriais. Jie nepasirūpino tinkamu kroso pravedimu, ir tuo pačiu tokias idomias pirmąsias varžybas paliko saviškai, pasitenkindami tik starto davimu.

Antroji festivalio dalis—meninės saviveiklos kolektyvų koncertas prasidėjo „Mūsų rytojaus“ kolūkio saviveiklininkų seserų Nijolės ir Laimos Balčiūnaičių atliekama daina „Gražiausia gėlė“. Šio kolūkio saviveiklininkai programą labai ištesė, buvo blogai pasiruošę. Repeticijos scenoje vykdavo netgi prieš kiekvieno atliekamo šokio pradžią ir versdavo žiūrovus veltui laukti.

Žiūrovai buvo labai patenkinti „Vedrupio“ kolūkio kaimo kapelos, kurią sudarė kolūkiečiai J. Maldaikis, K. Maldaikis ir kolūkio kalvis B. Vilimas, atliktomis lietuvių liaudies dainomis bei šokiais.

M. Melnikaitės vardo kolūkio merginų duetas sudainavo „Oi, širdele!“, „Tyli, tyli naktuzėlė“, „Kai pamačiau ją“. Drg. Večka puikiai padeklamavo humoristinę P. Širvio eilėraštį „Dviguba avarija“.

Už vis karščiau publika plojo „Bugailiškių“ kolūkio saviveiklininkams. Dažnai rengiamuose pasirodymuose dalyvauja daug jaunimo, o taip pat ir senesni kolūkiečiai. Jų gretose matome priešakinius kolūkio žmones, agronomą J. Stepuką, kolūkio pirmininką Juodgalvį, brigadininkus bei fermų darbuotojus.

Norėjosi festivalyje pamatyti ir „Adomynės“, Mičiurino vardo, „Šetekšnos“ kolūkių menines jėgas, tačiau jų klubų-skaityklų vedėjai Talaskutė ir Ungaila, matyt, „neįstengė“ jaunimo įtraukti į šią pirmąją jų šventę.

Geriausieji išpildyti programos numeriai yra atrinkti rajoniniam festivaliui.

Br. Mačiūnas

KULTŪRINĖ KRONIKA

Literatūrinis vakaras

Neseniai „Artojo“ kolūkio bibliotekoje įvyko literatūrinis vakaras, skirtas A. Fadijevo knygai „Jaunoji Gvardija“ aptarti. Su knygos turiniu, pagrindinių veikėjų charakteriais supažindino bibliotekos vedėja P. Vasiliauskaitė. Koncertinę meninę dalį išpildė vietos savi veiklininkai.

O. Indrelienė

Svečiai iš Klaipėdos

Vakar kupiškietis aplankė Klaipėdos dramos teatro aktorių grupę. Jie kultūros namų scenoje pastatė Vlodo Limanto režisuotą V. Šekspos

J r u m p a i

„Pirmūno“, kolūkyje nuolat kyla karvių pieninimas. Tai užtikrina sąžiningas gyvulininkų darbas. Piemenys A. Breskus, J. Zakarauskas, J. Litkevičius kruopščiai prižiūri karves ganykloje. Stropiai dirba ir karvių melžėjos V. Magylaitė, B. Zakarauskaitė, B. Valintanavičiūtė ir kt. Karvės kasdien gauna po 40 kg žaliojo pašaro. Kruopščiai ruošiamasi gyvulių žiemojimui.

P. Vismantas

Darbo diena kolūkyje

—Kaip greit bėga dienos. Rodos dar neseniai vargau pas buožes, dirbau puslėtomis rankomis, niekuomet nepagalvojau, kad būsiu laimingas,—mąsto rytą keldamasis III laukininkystės brigadininkas Buzėnas.

Pūstelėjo vėjelis, ir dangumi nusirito paskutinis debesėlis. „Adomynės“ kolūkio laukai, saulės spindulių apšviesti, tviskėjo įvairiomis spalvomis. Prasidėjo darbo diena.

III laukininkystės brigados kolūkiečiai būreliais patraukia prie boluojančių vasarajaus plotų.

—Derlius neblogas. Reikia tik jį laiku nuimti. Duonelės bus užtektingai,—sako kolūkiečiai.

Jie nesnaudžia. Brigadoje į darbą šiandien išėjo virš 30 kolūkiečių. Dirba dvi javapiūvės. Javapiūvės vairuotojas

A. Janulis nupiauna po 5 ha javų. Kitame lauke mosuoja dalgėmis vyrai. Rišėjos Buzėnaitė, Janulienė, Lapėnienė, Starkutė ir kitos suriša po 600—900 pėdų.

Vasarojus ne tik piaunamas, bet ir vežamas. Kad nebūtų prastovėjimų vežamas iš karto į du klojimus.

Nuo pat ankstaus ryto girdėti traktorių būrgimas. Rugiai sėjami į gerai paruoštą žemę. Skapiškio MTS traktorininkai Jančys, Palionis, A. Šilinis dienos išdirbio normas viršija.

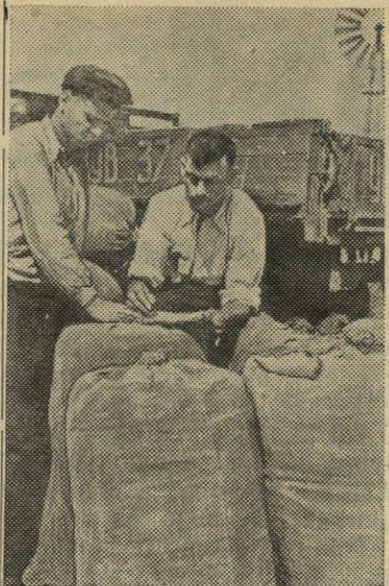
IV brigadoje keletas vyrų sėja rankomis.

—Nesulaukiam, kada technika atvažiuos,—sako jie.

Sėjėjai Čelkys, Lapienis dienos išdirbio normas viršija 0,5 ha. Brigadoje rugiais jau apsėta virš 50 ha.

Rajono dirbantieji patenkinti klaipečių apsilankymu ir laukiatokių svečių scenoje dažniau.

V. Januolytė

VOLYNĖS SRITIS. Torčinsko rajono Mičiurino vardo žemės ūkio artelėje pradėta išdavinėti avansas natūra. Žemdirbiai už kiekvieną darbadienį gauna po 1,5 kg kviečių ir rugių. Virš 12 centnerių grūdų gavo kolūkiečio Antano Romanovičiaus Melniūko šeima. Nuotrauka: A. R. Melniūkas (dešinėje) pasirašo žiniaraštyje už gautus grūdus. Kairėje—artelės sandėlininkas N. S. Choma.

G. Sažniovo nuotr.

(TASS).

NEUŽDELSKIME ŽIEMKENČIŲ SĖJOS IR DERLIAUS NUĖMIMO!

Daugiau pašarų visuomeniniams gyvuliams!

*

*

Sėja užbaigta

„Lukonių“ žemės ūkio artelės nariai gerai pasiruošę pradėjo rudens sėją. Jie numatė žiemkenčiais apsėti 250 ha. Atskirų laukininkystės brigadų žemdirbių tarpe išsivystė platus socialistinis lenktyniavimas už žiemkenčių sėjos įvykdymą trumpiausiu laiku, pagal visus agrotechnikos reikalavimus. Į pagalbą žemdirbiams atėjo

Grubio vadovaujamos traktorinės brigados mechanizatoriai. Kasdien apsėdami po 60 ha pūdyimų, I ir II laukininkystės brigadų kolūkiečiai žiemkenčius pasėjo per tris dienas. Užbaigta sėja ir kitose laukininkystės brigadose. Visi žiemkenčiai pasėti rajonuota sėkla, siauraeilėmis sėjamosiomis mašinomis.

A. Ziminskas

Silosuoja kukurūzus

Šiomis dienomis „Bugai“ liškių kolūkio nariai pradėjo silosuoti kukurūzus. Steponavičiaus vadovaujamoje laukininkystės brigadoje kolūkiečiai jau nupiovė 20 ha kukurūzų. Siloso gamyboje

gausiai dalyvavo kolūkio jaunimas. Per tris dienas pagaminta 80 tonų kukurūzų siloso. Kolūkyje šiuo metu jau turima daugiau kaip 200 tonų siloso.

B. Kunčytė

Daugiau sąžiningumo

Pastaruoju metu „Aušros“ kolūkyje mažėja karvių pieninumas. Kame gi priežastis?

Jei anksčiau karvės buvo ganomos ištisą parą, tai dabar nakčiai jos sugamos į gardus. Tuo pasinaudodami, nesąžiningi piemenys Balčiūnas, Moskevičius, Sa-

piega karves sugena į gardus anksčiau, nepriganytas.

Nepasirūmęs sąžiningumu darbe ir avių pienuo A. Dyraitė. Jos ganomos avys dažnai baido visuomeninių javų plotuose. Nejaugi viso to nemato fermos vedėjas J. Madeikis?

A. Jokubka

Runkeliai runkeliams nelygūs

Štai, „Laukų spartuolio“ kolūkio III laukininkystės brigados pašarinių runkelių daržas, kurio po kelias dešimtis arų prižiūri dvi kolūketės: Ona Vėžienė ir J. J. Aleknaitė. Vėžienės prižiūrimi runkeliai gražiai auga. Ji laiku du kartus nuravėjo, papildomai patręšė.

Aleknaitė nuravėjo tik vieną kartą, tai runkeliai vos kyšo iš piktžolių.

Kolūketė Vėžienė mano, kad už tokį blogą darbą brigadininkas Arlauskas jos draugei nei darbadienių nepriskaitys. Taip bent turėtų būti visiems tiems, kurie dirba nesąžiningai. J. Kiškytė

Trys klevai „nusūdyti“

Kupiškio mieste Vytauto gatvėje prieš trijų gyventojų namus, Gaidimauskaitės (Nr. 32). Gaidimausko (Nr. 30) ir Seibučio (Nr. 28) trys klevai nudžiūvę. O kaip ten buvo? Praeikite pro šalį nuo ribos tarp gatvės grindinio ir šaligatvio akių ne-

atitraukdami ir pamatysite, kad mokinių sodintus medžius su ta pačia Vlodo Rekašiaus vardo vidurine mokykla turį arba tufęję tarp jų ryšį pliečiai druska „nusūdė“, tai labai gerai matyti ir dabar iš dar nespėjusių iširti baltų sūrių kristalų.

A. Balaišienė

Festivaliui buvo nepasiruošta

Neseniai Subačiuje įvyko tarpkolūkinio jaunimo festivalis. Į pušynėlį už miestelio susirinko daug kolūkiečių, darbininkų, moksleivių ir svečių. Deja, žiūrovams teko nusivilti.

Festivalis vyko pasiskubomis, neorganizuotai, padrikai. Jis virto paprasta neiškilminga meninės savišaukio apžiūra, paskirų savišaukio pasirodymu. Iš turėjusių pademonstruoti savo menines jėgas kolūkių („Pirmūno“, „Laisvės“, „Vienybės“ ir „Lukonių“), lukonietis į festivalį visai neatvyko.

Žiūrovai nekantriai laukė „Pirmūno“ kolūkio savišaukio pasirodymo. Sulaukė 70-ties metų kolūketė Švilpienė padainavo lietuvių liaudies dainą „Pijokas“, muzikantas Briana pagrojo polką ir valsą, Salkauskienė išpildė jau dešimtis kartų subatiečiams girdėtą monologą „Piršlybos“.

Štai, ir visa programa, kurioje žiūrovas nerado nieko naujo, įdomaus, šių dienų kūrybos.

— Nejaugi kolūkyje nėra jaunimo, kad nė vienas jaunuolis nepasirodė festivalyje? — šnekučiavosi nepatenkinti žiūrovai.

Jaunimo „Pirmūno“ kolūkyje gausu, bet jaunuolių niekas neorganizavo, neruošė festivaliui, neleido pasireikšti jų meniniams gabumams.

Ne daug įdomesnė programa parodė ir „Laisvės“ kolūkio savišaukio. Skirtumas tik tas, kad čia, nors ir negausiai, dalyvavo ir jaunimas.

Festivalyje nepasirodė nė vienas kolūkinis choras, liaudies šokių kolektyvas. Nebuvo organizuotos ir sportinės varžybos. Nepatraukė žiūrovų dėmesio ir žaidimai, nes jie buvo vykdomi skubotai, be nuotaikos, trūko meniškumo. Jų atlikėjai — pirmi po ranka pakliuvę vaikai ir paaugliai.

Visa festivalio programa truko tik... pusantros valandos! (?)

Kodėl taip neorganizuotai vyko festivalis Subačiuje? Ar gi nebuvo galima organizuoti tradicinio laužo, sportinių varžybų, atšvęstų ūkinių metų kolūkinėje gamyboje laimėjimų, suvesti socialistinio lenktyniavimo rezultatų? Žinoma, visa tai galima buvo padaryti, galėjo būti kelis kartus didesnis dalyvių skaičius festivalyje, jeigu tai būtų rūpėję festivalio organizatoriams, jeigu šiai šventei būtų ruošta nuodugnai, iš anksto. Bet, matyt, ne tai rūpėjo festivalio organizatoriams.

K. Levinskas

Naujos knygos

Viršulis, A. POGRINDŽIO UGNIS. Pasakojimas apie Kauno m. komjaunimo lių-pogrindininkų veiklą Didžiojo Tėvynės karo metais. V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956. 84 p. su iliustr. 10.000 egz. Rb 1,10.

Gerdaitis, A. MŪSŲ LAIMĖJIMAI IR UŽMOJAI. (Šiaulių raj. „Raudonosios vėliavos“ kolūkis). V., Valst. polit. ir moksl. lit. 1-kl., 1956. 92 p. su iliustr. (Žemės ūkio darbo pirmųjų patyrimo b-kėlė). 5.000 egz. Rb 1,55.

PRANEŠIMAS

apie žiemkenčių sėją, derliaus nuėmimą, kūlimą ir
linarutę rajono kolūkiuose 1956 m. rugsėjo mėn. 15 d.
(procentais)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Pasėta žiemenčių	Nuimta grū- dinų kultū- rų	Iškulta	Nurauta linų
1.	"Neris"	*	54,2	36,8	92,0
2.	M. Melnikaitės v.	*	81,7	17,8	54,1
3.	"Palanga"	*	65,2	16,6	30,4
4.	"Aušra"	*	68,8	16,8	92,1
5.	"Artojas"	92,6	67,2	9,5	42,8
6.	"Šetekšna"	92,5	73,1	30,4	*
7.	"Mituva"	88,3	62,0	22,7	70,0
8.	Mičurino v.	85,2	80,8	27,4	71,4
9.	"Adomynė"	81,5	62,3	15,1	52,3
10.	"Vėžionys"	81,3	81,5	15,4	*
11.	"Lukonys"	80,8	85,8	17,5	81,4
12.	"Laukų spartuolis"	80,3	54,9	24,1	85,7
13.	"Mūsų rytojus"	79,4	69,7	23,7	81,2
14.	"Stalino keliu"	79,0	56,5	10,6	98,0
15.	"Vienybė"	78,7	54,3	23,0	80,0
16.	"Pirmoji vaga"	77,6	62,6	10,1	*
17.	"Ateitis"	76,2	65,9	20,8	76,6
18.	"Nemunas"	75,2	72,4	10,4	68,1
19.	"Sakalas"	72,2	55,1	19,8	68,5
20.	"Pirmūnas"	71,5	67,4	34,4	30,0
21.	"Skodinyš"	69,0	61,3	25,7	73,9
22.	"Juodpėnai"	65,6	64,7	19,9	57,1
23.	"Pakupys"	62,5	66,9	20,9	42,0
24.	"Žalgiris"	62,2	54,1	16,4	82,1
25.	"Vedrupys"	59,7	62,2	13,5	95,2
26.	"Bugailiškiai"	58,2	67,3	31,4	72,2
27.	"Laisvė"	57,5	51,9	29,9	90,0
28.	"Aukštaičiai"	46,0	59,4	14,6	80,0

Skapiškio MTS zonoje: 78,3 66,4 20,7 62,2

Kupiškio MTS zonoje: 76,3 62,6 19,3 81,6

Viso rajone: 77,1 64,1 19,8 74,1

* — įvykdė planą

Plano komisija

Tarptautinė APŽVALGA

Šantažo ir grasinimų kampanija prieš Egiptą tęsiama

Praėjo pusantro mėnesio nuo tos dienos, kai Egipto vyriausybė nacionalizavo Sueco kanalo kompaniją. Po to, kai sužlugdo Vakarų valstybių kolonizatoriniai planai Londono konferencijoje, šios konferencijos organizatoriai — Anglijos, Prancūzijos ir JAV valdantieji sluoksniai — dar arčiau išplėtė šantažo ir grasinimų kampaniją prieš Egiptą.

Vakarų valstybių mėginimai primesti Egiptui savo valią pasireiškė vadinamojo „penkių komiteto“ veikla. Šis komitetas, kurio sudėtyje buvo JAV, Australijos, Švedijos, Irano ir Abisinijos atstovai, vedė derybas su Egipto prezidentu Naseru. Šių derybų tikslas — priversti Egiptą sutikti su „Daleso planu“, kuriuo numatoma Sueco kanalo valdymą atimti iš egiptiečių ir perduoti užsienio (tikriausiai Vakarų) valstybėms.

Tačiau kolonizatorių siekimas priversti Egiptą vyriausybę jiems paklusti sužlugdo. „Penkių komitetas“ nepasiekė to, ko Vakarų valstybės iš jo laukė. Iš Egipto prezidento Nasero laiško „penkių komiteto“ pirmininkui Menziui matome,

kad Egiptas amsia Vakarų valstybių kėslus pasiglemžti Sueco kanalą. Laiške pabrėžiama, kad Sueco kanalo klausimą savo nesutariama pozicija sukomplikavo ne Egiptas, o Vakarų valstybės. Prezidentas Naseras primygtinai pabrėžia, kad Egiptas yra pasiryžęs užtikrinti laivybos Sueco kanalu laisvę ir pasirošęs šiuo klausimu sudaryti su visomis suinteresuotomis valstybėmis naują susitarimą.

Lygiagrečiai angliškiesiems ir prancūziškiems kolonizatoriai, siekdami įbauginti Egiptą, toliau žvangina ginklais. Tuo metu, kai Kaire vyko derybos, į Kipro ir Maltos salas Viduržemio jūroje buvo permėstos anglų bei prancūzų karinės jėgos — jūrų pėstininkai, tankai, aviacija su parašutiniiais desantais ir kariniai laivai. Spauda praneša apie tai, kad „jungtinė prancūzų-anglų karinė vadovybė“ jau ruošia karinių operacijų prieš Egiptą planus.

Kartu su šiais kariniais pasirengimais netoli Egipto teritorijos, kai kurie Anglijos, Prancūzijos ir eilės kitų šalių ministrai, reaktiniai sluoksniai stiprina kampaniją, nukreiptą prieš Egiptą. Antai, anglų laikraštis „Sandeil ekspres“ pažymi, kad kai kurie Anglijos ministrai, kuriuos remia tam tikri kon-

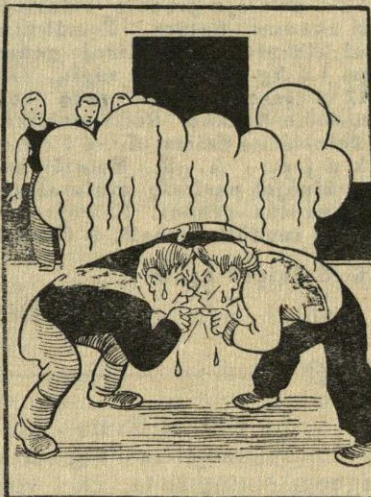
O atsakyti vistiek reikės

„Sakalo“ kolūkio I laukininkystės brigadoje Kazys Baltrūnas naktį „saugojo“ pusšimtį gardan suvartų telyčių. Tai bent „saugojimas“: guli gryčioje ant krosnies ir miega, o gyvuliai po vasarų braidžioja.

Brigadininkas Lionginas Rasiulis dėl to nesijaudina. O kai kaimyno nutrūkusi karvė pro brigadininko pasodybinį sklypą prabėgo, Rasiulis didžiai užsirūstino: apskaldė ausis karvės šeimininkui kolūkiečiui Stasiui Laužikui ir sužeidė jo žmoną.

Tokiu brigadininko Rasiulio elgesiu turi susidomėti ne tik kolūkio valdyba, bet ir daugiau kas.

L. Stasiūnaitė

BRIGADININKAS RASIULIS LAUŽIKUI:

—Tavo karvė mano darže dvi kopūstų galvas nuspyrė!... Atsakysi!

LAUŽIKAS:

—Pirma pats atsakyk už galvijais nuganytą brigados vasarą.

„Ožys — sodininkas...“

Jei ožys būtų sodininku, tai visiems suprantama, ką jis darytų. Eidamas per „Pirmūno“ kolūkio sodą, augantį ties pačiais artelės kontoros langais, nenoromis pamana apie taip vadinamą ožį — sodininką. Sode 20 obelių, jų šakos aplaužytos, kerpėm apaugusios, vysta, džiūsta neprižiūrimos. Jau greit bus 10 metų kaip sode žemė nedirbama dirvonuoja. Niekas net apie obelių kamienus žemės neperkasinėja, nesu-

purena, vaismedžių nepatrina. Bet ne! Čia sodininkas ne ožys, nors sodas ne kiek ne mažiau nukentėjęs nuo kolūkio pirmininko D. Tamošiūno karvės sodininkavimo ir nuo visų tų, kurie obuolius valgydami gardžiuojasi, o obelis prižiūrėti užmiršta.

Iš viso „Pirmūno“ kolūkyje šimtai visuomeninių obelių, bet ir jos ne mažiau apleistos kaip pastarosios.

N. Stimburytė

servatorių partijos sluoksniai, reikalauja panaudoti prieš Egiptą „visas priemones, tame tarpe ir ginkluotąsias jėgas“.

Gausūs viso pasaulio spaudos atsiliepimai rodo, kad kolonizatorių mėginimams primesti Egiptui savo valią ginklo jėga vis labiau priešinosi Egipto tautai, o taip pat visos Rytų tautos, branginančios sunkiai iškovotą laisvę ir nepriklausomybę.

Rasistų siautėjimas Jungtinėse Amerikos Valstybėse

Dar 1954 metų gegužės mėnesį JAV Aukščiausiasis teismas pripažino, jog rasinė segregacija šalies mokyklose (t. y. priverčiamas baltųjų ir „spalvotųjų“ vaikų apmokymas atskirai) prieštarauja konstitucijai. Tačiau JAV vyriausybė nesėmė veiksmingų žygių, kad būtų įgyvendinta negrų iškovotoji formali teisė atiduoti savo vaikus mokyti į mokyklas kartu su baltųjų vaikais. Tai akivaizdžiai pasireiškė prasidėjus

naujesiems mokslo metams. Daugelyje JAV pietinių valstijų — Techaso, Tenesio, Kentukio ir kitų — miestuose dar smarkiau išsiliesnojo prieš negrus nukreipta kampanija. Amerikinių rasistų gaujos, dažnai net ginkluotos, puola negrų gyvenamus kvartalus, mokyklas, siekdami jėga sutrukdyti negrų vaikams mokytis kartu su baltaisiais.

Ypatingai aštrų pobūdį įgavo rasistų siautėjimas Tenesio valstijos Klintono mieste. Po to, kai vietinėje mokykloje užsiregistravo mokyti 12 negrų vaikų, rasistų minios, siekiančios tūkstančio žmonių (viso mieste yra keturi tūkstančiai gyventojų), puolė negrus ir emė juos terorizuoti. Valstijos gubernatorių net buvo priverstas pasiųsti į Klintoną septynis šimtus nacionalinės gvardijos kareivių ir dešimt tankų. Rasistai sukėlė neramumus taip pat Oliver-Springso mieste. Laikraščio „Niujork Taims“ pranešimu, 250 baltųjų ra-

Sporto kolektyvo susirinkimas

Neseniai Subačiaus vidurinėje mokykloje įvyko sporto kolektyvo ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas.

Ataskaitą apie praėjusio mokslo metų sporto kolektyvo veiklą padarė kolektyvo tarybos pirmininkas P. Skukauskas. Praėjusiais mokslo metais buvo suruošta nemaža sportinių susitikimų (su Šimonių, Vabalninko vidurinių mokyklų, Panevėžio hidromelioracijos techniko sportininkais). Sporto kolektyvas pravedė mokykloje PDG normų laikymą, metiko dieną, tarpklasines lengvosios atletikos, krepšinio, tinklinio ir stalo teniso varžybas. Mokykloje iškilo nauji gabūs sportininkai, kaip R. Juodka, A. Balčiūnas, P. Balčiūnas ir daugelis kitų.

Buvo perrinkta sporto kolektyvo taryba (pirmininku vėl išrinktas X kl. moksleivis P. Skukauskas) ir sekcijų vadovai. Šiais mokslo metais Subačiaus vidurinės mokyklos sportininkai numato dirbti lengvosios atletikos (vadovas P. Skukauskas), krepšinio (vadovas A. Miliškevičius), tinklinio (V. Balševičiūtė), gimnastikos (vadovas N. Espenkaitė), bendro paruošimo (vadovas A. Šlapkauskas) ir kitose sekcijose. Sporto sienlaikraščio redaktorių išrinktas abiturientas M. Kirda.

Dabar mokyklos sportininkai aktyviai ruošiasi sutikti rajonines tinklinio ir krepšinio varžybas Subačiuje ir lengvosios atletikos — Kupiškėje, prieš tai pravedant tarpklasines varžybas.

K. Levinskas

Redaktorius J. KISELEVIČIUS